

Stefan KIEDROŃ (Uniwersytet Wrocławski)

Woord vooraf bij het themanummer ‘Internationale Neerlandistiek in literatuur en cultuur’

In deze aflevering van *Neerlandica Wratislaviensia* worden bijdragen gepresenteerd die door een overkoepelend thema worden verbonden: ‘Internationale Neerlandistiek in literatuur en cultuur’. Hun auteurs (onder)zoeken de aanwezigheid van de Nederlandse literatuur en cultuur niet *in* de Lage Landen zelf — maar *daarbuiten*, in ver gelegen landen waar de Nederlandse cultuur tot vandaag haar sporen laat zien. Zes neerlandici uit zes verschillende landen stellen de resultaten van hun exploraties voor die deze Laaglandse culturele en literaire aanwezigheid in drie eeuwen (de 19de, de 20ste en de 21ste) op vier continenten (van Noord-Amerika en Zuid-Amerika over Europa tot aan Azië) documenteren.

Onder deze bijdragen vinden de lezers de uiteenzetting van de weinig bekende motieven in het oeuvre van een zeer bekende niet-Nederlandse persoonlijkheid. Jeroen Dewulf, houder van de Queen Beatrix Chair aan de University of California in Berkeley, analyseert in *Slave Narrative* uit 1850 de Nederlandse elementen van de vrouwelijke icoon van het Amerikaanse abolitionisme en strijdster voor de vrouwenrechten in de Verenigde Staten van de 19de eeuw, Sojourner Truth, 1797–1883. De vraag naar de culturele identiteit van Indonesië onder Nederlandse invloed wordt door Achmad Sunjayadi, directeur van het Dutch Studies Programme van de Universitas Indonesia in Jakarta, onderzocht. Hij analyseert daarbij de geschiedenis van het Nederlandsch-Indische toerisme in de late 19de en de 20ste eeuw, tot aan de Tweede Wereldoorlog.

De lezers vinden in dit themanummer ook bijdragen over literaire connecties van de Nederlandse cultuur met verre contreien — in het verleden of heden. Zo bespreekt Kim Andringa, neerlandica aan de Université de Liège, in haar bijdrage het motief van creolisering en neemt de aanwezigheid van dat motief in het oeuvre van de Antilliaanse schrijvers Cola Debrot (1902–1981), Boeli van Leeuwen (1922–2007) en Tip Marugg (1923–2006) onder de loep.

Een tweetal teksten in dit themanummer zijn verbonden met de meest recente ontwikkelingen binnen de breed opgevatte ‘Internationale Neerlandistiek

als cultuur'. Lila Gobardhan-Rambocus uit Paramaribo stelt de taalpolitiek van Suriname ná het verwerven van de onafhankelijkheid ervan in 1975 voor. Als voorzitter van de Surinaamse onderhandelingscommissie voor de toetreding van Suriname tot de Nederlandse Taalunie (2003) is zij *de* expert op het gebied van de cultuur- en taalpolitiek in dat land. Eric Mijts uit Oranjestad, dekaan van de Rechtenfaculteit aan de Universiteit Aruba, schetst in zijn artikel verschillende facetten van de Antilliaanse identiteit die zich in taal, cultuur en literatuur manifesteert. Zijn tekst correspondeert deels met de bijdrage van Kim Andringa en schetst een breed beeld van het Koninkrijk der Nederlanden 'van Oost-Groningen tot Westpunt-Aruba'.

Als laatste bijdrage in deze aflevering vinden de lezers een analyse van de 'Internationale Neerlandistiek *Anno Nu*'. Stefan Kiedroń, lid van het bestuur van de Internationale Vereniging voor Neerlandistiek voor de regio Midden- en Oost-Europa in de jaren 2000–2009, beschrijft de wereldwijde ontwikkelingen van deze vakbeoefening aan het einde van de 20ste en het begin van de 21ste eeuw. Hij schetst ook de mogelijke perspectieven van deze vakbeoefening in de volgende decennia — onder het motto 'Duurzame neerlandistiek'.

In alle bijdragen van dit themanummer treedt de Nederlandse literatuur en de Nederlandse cultuur als de rode draad op. En dat — men zou het nog eens kunnen benadrukken — niet *in* de Nederlanden, maar *daarbuiten*. Inderdaad: *De Internationale Neerlandistiek*.